

26-osios Lietuvos mokinių filosofijos olimpiados I turo užduotys

Pirma užduotis. Pasirinkite vieną iš pateiktų temų ir parašykite filosofinę esė.

Rašydami esė remkitės:

- Jūratės Baranovos ir Tomo Sodeikos vadovėlyje *Filosofija*, XI – XII kl. V.: Tyto alba, 2002 esančiais tekstais (jūsų pasirinktais).
- Kita jūsų skaitoma filosofine literatūra.

Patarimas: rašydami esė įžangoje išsikelkite problemą. Kokia ji? Apgalvokite darbo struktūrą. Kokie bus jūsų teiginiai? Kokie argumentai ir kontraargumentai? Cituokite. Nepamirškite padaryti išvadų.

1 tema

Kodėl niekada nenorėdami klysti, vis dėlto klystame savo valia? (Rene Dekartas, René Descartes)

2 tema

Ar žmogus pajėgus pažinti pasaulį? (Alberas Kamiu, Albert Camus)

3 tema

Žmogus linkęs bendrauti su panašiais į jį, nes tada jis jaučiasi labiau žmogumi, t.y. jaučiasi vystantis savo natūralius pradus. Tačiau žmogui taip pat būdingas didžiulis poreikis atsiskirti vienumon (izoliuoti). (Immanuelis Kantas, Immanuel Kant).

Esė vertinimo kriterijai

- 1) Problemos supratimas – vertinama, kaip moksleivis suprato filosofinę problemą, ar jis jos nepakeitė sau įdomia problema.
- 2) Kompetencija – kaip rašinyje atsispindi originalių filosofijos tekstų skaitymo patirtis. Tikrinama moksleivio filosofinė erudicija.
- 3) Loginis nuoseklumas – tikrinama, ar moksleivis, išsikėlęs sau problemą, sugeba nuosekliai logiškai ją išnagrinėti.
- 4) Originalumas – tikrinamas mąstymo savarankiškumas – ar darbas nėra vien kitų autorių minčių konspektas ar banalių, nusistovėjusių mąstymo šampų pakartojimas.

Antra užduotis. Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus

Atlikite užduotį suradę ją Ritos Šerpytės vadovėlyje *Religija ir filosofija*. Vadovėlis XI klasei. Vilnius: Tyto alba, 2003.

Perskaitykite p. 232-243 skyrelį „B. D. Spinozos. Religija – filosofijos tyrimo objektas.“

Atsakykite į šiuos klausimus:

1. Ar protas ir tikėjimas konkurentai?
2. Kaip suprantate protą?
3. Kas yra tikėjimas?
4. Ar skiriasi Viduramžių ir dabartinė proto ir tikėjimo samprata?
5. Koks Renesanso ir Naujųjų laikų požiūris į tikėjimo ir proto santykį?
6. Ką, anot Spinozos, reiškia tikėti?

Trečia užduotis. Atsakykite į klausimus

Jums reikės Jūratės Baranovos ir Tomo Sodeikos vadovėlio *Filosofija*, XI – XII kl. V.: Tyto alba, 2002.

Perskaitykite skyrius „Tiesa“ bei „Kova“, p.136 – 150, 196 – 212.

Tada atsakykite į klausimus:

1. Kokius skirtumus ir panašumus įžvelgiate tarp T. Hobso ir I. Kanto kovos sampratų?
2. Kuo E. Kenečio pasaulėžiūra panaši ir kuo skiriasi nuo M.L. Kingo?
3. Pavaizduokite schema B. Raselo fakto – tikėjimo – tiesos santykį.
4. Kuo panaši ir kuo skiriasi V. Džeimso ir B. Raselo tiesos samprata?
5. Kuo panaši ir kuo skiriasi R. Rorčio metafiziko ir ironiko tiesos samprata?
6. Remdamiesi skaitytų filosofų ištraukomis, atsakykite į klausimą: kaip galima tiesa, ar iki patyrimo, ar po patyrimo?

UŽDUOČIŲ PATEIKIMAS

- Užduotis siųskite iki 2023 metų vasario 4 d. imtinai elektroniniu paštu – filosofijosolimpiada@gmail.com.
- Laišką užvardinkite – Užduotys jūsų vardas ir pavardė. Pvz. Užduotys Jonas Petraitis.
- Užduotis prašome pateikti PDF formatu. Darbe (atliktų užduočių pradžioje) turi būti nurodytas jas atlikusio mokinio vardas, pavardė, mokykla, klasė bei olimpiadai ruošusio mokytojo vardas, pavardė, el. pašto adresas. Jei olimpiadai pasiruošėte savarankiškai – tai ir nurodykite.

Užduočių pateikimui reikalingus vadovėlius galite rasti svetainėje www.filosofijamokykloje.lt/vadoveliai

Siųsdami olimpiados užduotis Jūs sutinkate, kad I turo olimpiados rezultatai – Jūsų vertinimas, Jūsų vardas, pavardė, mokykla, klasė bei paruošęs mokytojas, būtų skelbiami viešai. Olimpiados organizatoriai įsipareigoja viešai skelbti tik į II turą patekusių olimpiados dalyvių duomenis.

II olimpiados turas vyks 2023 metų kovo mėnesį.